

Tjänsteskrivelse

Datum

2025-04-15

Vår referens

Louise Lagerlund

Stadsjurist

louise.lagerlund@malmo.se

Remiss Justitiedepartementet - Hyra anstaltsplatser utomlands (Ds 2025:1)

STK-2025-330

Sammanfattning

Justitiedepartementet har för yttrande översänt Ds 2025:1 ”Hyra av anstaltsplatser utomlands”.

Förslag till beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslår kommunstyrelsen besluta

1. Kommunstyrelsen godkänner förslag till yttrande och skickar yttrandet till Justitiedepartementet.

Beslutsunderlag

- Remiss Justitiedepartementet - Hyra anstaltsplatser utomlands (Ds 2025:1)
- Hyra anstaltsplatser utomlands (Ds 2025:1)
- G-Tjänsteskrivelse KSAU 250428 Remiss Justitiedepartementet - Hyra anstaltsplatser utomlands (Ds 2025:1)

Beslutsplanering

Kommunstyrelsens arbetsutskott 2025-04-28

Kommunstyrelsen 2025-05-07

Beslutet skickas till

Justitiedepartementet

Stadskontorets handläggare

Ärendet

Utredningens förslag

Justitiedepartementet har för yttrande översänt Ds 2025:1 ”Hyra av anstaltsplatser utomlands”.

Utredningen har haft i uppdrag att utreda förutsättningarna för att hyra anstaltsplatser utomlands för att möta det kraftigt ökade platsbehovet på häkten och anstalter.

Utgångspunkterna för utredningens förslag:

Likvärdighet

Ett system med avtjänat fängelsestraff genom placering i anstalt utomlands bör utformas på så sätt att skillnaderna inte blir så stora att det i praktiken blir tal om en annan påföljd.

Avgränsning av aktuella länder

En grundläggande förutsättning för att verkställighet ska kunna ske utomlands bör vara att det mottagande landet i åtminstone samma utsträckning som Sverige lever upp till internationella förpliktelser om anstaltsförhållanden, behandling av intagna och övriga grundläggande fri- och rättigheter. Mot denna bakgrund görs bedömningen att anstaltsplatser endast bör förhyras i länder som är medlemmar i EU eller EES. Även i denna grupp av länder bör emellertid en bedömning göras av ett tilltänkt lands lämplighet inför varje ingående av avtal om förhyrning av anstaltsplatser utomlands.

Tillämplig lag

Vid verkställighet i utlandet bör utgångspunkten vara att svensk lagstiftning ska tillämpas.

Bemannning

Anstaltsplatser utomlands bör i så stor utsträckning som möjligt bemannas med utsänd personal i funktioner som innebär beslutsfattande eller kontakter med intagna. I den mån så inte sker behöver riskreducerande och kompensatoriska åtgärder vidtas för att rättssäkerheten ska kunna vidmakthållas.

Internationell överenskommelse

Förhyrning av anstaltsplatser utomlands bör ske genom att en överenskommelse ingås på regeringsnivå. Ett sådant avtal kommer med stor sannolikhet innebära överlåtelse av förvaltningsuppgift som innefattar myndighetsutövning varför riksdagens godkännande av avtal behöver fattas med kvalificerad majoritet eller i den ordning som gäller för stiftande av grundlag.

I promemorian föreslås utifrån ovanstående i huvudsak följande.

Det ska i fängelselagen tydliggöras att Kriminalvården får placera en intagen på en anstalt utomlands, vilka omständigheter som ska beaktas inför beslutet och att verkställighet av fängelse inte får inledas i anstalt utomlands.

En intagen föreslås inte få placeras i anstalt utomlands om en sådan placering skulle vara oförenlig med grundläggande principer för rättsordningen i Sverige eller strida mot internationella förpliktelser.

Vissa kategorier av intagna ska inte få placeras i anstalt utomlands. Detta gäller intagna som:

- är under 18 år,
- har dömts för brott enligt terroristbrottslagen (2022:666),
- har dömts till rättspsykiatrisk vård enligt lagen (1991:1129) om rättspsykiatrisk vård eller i övrigt ges vård enligt den lagen,
- under tiden för placeringen har beviljats permission, särskild permission eller särskild utslussningsåtgärd, eller
- under tiden för placeringen ska genomgå en utredning om risk för återfall i brottslighet enligt 10 § lagen (2006:45) om omvandling av fängelse på livstid.

Vidare föreslås att vissa utlänningar inte ska kunna placeras i anstalt utomlands. Det gäller utlänningar som:

- är part i ett mål eller ärende enligt lagen (2022:700) om särskild kontroll av utlänningar, eller
- är eller har varit föremål för prövning i ett säkerhetsärende enligt utlänningslagen (2005:716).

Utredningens förslag medför att vissa författningsändringar behöver genomföras gällande tillsyn i hälso- och sjukvårdsverksamhet, personuppgiftsbehandling, skattskyldighet, folkbokföring samt stöd och hjälp från socialtjänst. Såvitt avser socialtjänst föreslås att den kommun där den enskilde senast vistades i Sverige ska ansvara för stöd och hjälp enligt socialtjänstlagen om den enskilde är placerad i en kriminalvårdsanstalt utomlands och inte är folkbokförd i Sverige.

Stadskontorets bedömning

Stadskontoret förordar att kommunstyrelsen ställer sig bakom utredningens förslag i avsnitt 21.4. om att den kommun där den enskilde senast vistades i Sverige ska ansvara för stöd och hjälp enligt socialtjänstlagen om den enskilde är placerad i en kriminalvårdsanstalt utomlands och att kommunstyren i övrigt inte har något att anföra med anledning av förslagen. Ett förslag till yttrande har upprättats i enlighet härmed.

Ansvariga

Nicklas Löfström Nämndsekreterare
Jonas Rosenkvist Avdelningschef
Andreas Norbrant Stadsdirektör